

ಕಲಾತ್ಮಕ ಬಾವಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೋಟೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮಾಂಬ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಬಾವಿ ಇಂದಿಗೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪಾಳೇಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಬಾವಿ ಸುಮಾರು 400 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ಪಾಳೇಗಾರರ ರಾಜಲಾಂಛನವನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಿಳಿಯಾದ ಸಿಹಿ ನೀರು ಇಂದಿಗೂ ಸದಾಕಾಲ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ, ಊರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಬಾವಿಯು, ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಚರಂಡಿ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ನಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸುಂದರ ವಾಸ್ತುವಿಧ್ಯ ಈ ಬಾವಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

■ ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಸಂತೋಷ್, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ

22/12/2018

ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಲಕೋಟೆ!

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಕರಾವಳಿ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭ (ಮದುವೆ, ಉಪನಯನ, ಚೌಲ ಇತ್ಯಾದಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಸವಿ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಬಾಳೇಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಬತ್ತಾಸುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ ಲಕೋಟೆ ನೀಡಿ ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

1966 ಮೇ ಒಂದರಂದು ಕವಿ- ಕಥೆಗಾರ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರ ಉಪನಯನ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 53 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ 'ಸವಿ ನೆನಪಿನ ಲಕೋಟೆ' ಇನ್ನೂ ಮಾಸದೆ ಅವರ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದೆ! ಈಗಿನಂತೆ ಕಾರ್ಬೈಡ್ (ರಾಸಾಯನಿಕ) ಬಳಸಿ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು ಮಾಡದೆ, 10 ದಿನ ಮೊದಲೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಾಳೆಕಾಯಿ ಹಣ್ಣಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಹಂಡೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿ 'ಉಬ್ಬೆ' ಹಾಕಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದೂ ಉಂಟಂತೆ!

■ ನಗರ ಗುರುದೇವ್ ಭಂಡಾರ್ಕರ್, ಹೊಸನಗರ

ರಟ್ಟಿನ ಗೊಂಬೆಗಳು

ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳಿದ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಪಾಲಕರು ತಡಮಾಡದೇ ಖರೀದಿಸಿ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಭಾಗ್ಯ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಅವರು ಅಳುತ್ತ ಕೂಡುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕದ ರಟ್ಟು, ರದ್ದಿಪೇಪರು, ಮರದ ಎಲೆ, ಬಳ್ಳಿ, ಜೋಳದ ದಂಟು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಮುಳ್ಳು... ಹೀಗೆ ಕೈಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಂದು ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಟಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಆಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಟ್ಟಿನ ಗೊಂಬೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ. ರಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು, ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಅದಕ್ಕೆ ಐಸ್‌ಕ್ರಾಂಡಿ ಕಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಕೈಕಾಲು ಆಡಿಸುವ ಗೊಂಬೆ ರೆಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಗೊಂಬೆಯ ಕೈ, ಕಾಲುಗಳು ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆಡುವುದು ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

■ ಸುರೇಶ ವಗ್ನಾ, ಗುಳೇದಗುಡ್ಡ

